

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S.**, s. r. o., **A.**, **P.**, **Č.**, proti žalovanému v 1/ rade: **M.**, s. r. o., **B.**, **L.**, IČO: **X.**, žalovanému v 2/ rade: **I.**, nar. **X.**, **B.**, **L.** a žalovanému v 3/ rade: **P.**, nar. **X.**, **D.**, **Ž.**, všetci zastúpení advokátkou **J.**, **M.**, **Ž.**, **o zaplatenie 974 588,30 s prísl.**, zmluvnej pokuty 1 500,- Sk a o vzájomnom návrhu žalovaných v 1/ až 3/ rade o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému v 1/ rade 733 966,25 Sk, o oslobodení od povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podaný vzájomný návrh, o odvolaní žalovaného v 1/ rade proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. októbra 2007 č. k. 15 Cb 37/2004-288, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. októbra 2007 č. k. 15 Cb 37/2004-288 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline uznesením (na l. č. 288) zo dňa 19. októbra 2007, nepriznal žalovanému v 1. rade oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Žalovaný v 1/ rade podaním zo dňa 07. júla 2007, doplneným 22. augusta 2007 požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu zlej majetkovej a finančnej situácie, do ktorej sa dostal odobratím výrobných prostriedkov.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 138 ods. 1 O. s. p. a dospel k názoru, že majetkové pomery účastníka neodôvodňujú jeho oslobodenie od súdnych poplatkov. Pri posudzovaní majetkových pomerov je potrebné vychádzať z celkových pomerov účastníka,

ktoré okrem disponibilných finančných prostriedkov tvoria aj iné majetkové hodnoty, napr. veci hnutelné, nehnuteľnosti, pohľadávky získané z výkonu činnosti, ako aj iné práva a peniazmi oceniteľné hodnoty. Vymedzenie pomerov účastníka nemožno zúžiť len na skutočnosť, že základ dane odvolanie z príjmu v zdaňovacom období roka 2006 predstavoval 0 Sk. Pokiaľ žalovaný v 1/ rade poukazoval na započítanie pohľadávky uplatnenej vzájomným zápočtom voči žalovanej sume, toto započítanie ako i samotná skutočnosť, či k započítaniu došlo je predmetom tohto konania, preto by táto skutočnosť pri rozhodovaní súdu o oslobodení od poplatkovej povinnosti mala relevanciu len v rámci posúdenia, či zo strany žalovaného v 1/ rade sa nejedná o zrejme bezúspešné bránenie resp. uplatňovanie práva. Nakoľko nebola ani jedna z kumulatívnych podmienok ustanovených v § 138 ods. 1 O. s. p. splnená, súd oslobodenie nepriznal.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný v 1/ rade v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že s nepriznaním oslobodenia od poplatkovej povinnosti za podaný vzájomný návrh nesúhlasí. Nesúhlas odôvodnil tým, že súd požiadal o oslobodenie od zaplataenia súdneho poplatku vo výške 44 034,- Sk, pretože mal za to, že jeho majetkové a ekonomické pomery, výška nároku žalobcu a povaha uplatneného nároku, odôvodňujú jeho žiadosť.

V odvolaní poukázal na znenie § 41 Obch. z. upravujúce účasť osôb na hospodárskej súťaži, aj keď nie sú podnikatelia, taktiež poukázal na ust. § 1, § 18 O. s. p. a poukázal na rovnosť účastníkov konania, ako i na skutočnosť, že O. s. p. nerozlišuje medzi právnickými a fyzickými osobami, medzi podnikateľmi a nepodnikateľmi. Zastáva názor, že boli splnené predpoklady pre jeho oslobodenie a navrhol zmeniť napadnuté uznesenie a oslobodenie priznať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolaniu nemožno vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti napadnutého uznesenia, ktorým súd rozhodol o žiadosti o oslobodení od povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podaný vzájomný návrh (poplatková povinnosť uložená uznesením na l. č. 263). Pokiaľ ide

o oslobodenie poplatkovej povinnosti za podaný odpor, treba uviesť, že predmetným uznesením bolo rozhodnuté o podanej žiadosti o oslobodenie z poplatkovej povinnosti vo veci vzájomného návrhu.

Ak žalovaný v 1/ rade zastáva názor, že žiadal o oslobodenie aj od poplatkovej povinnosti za podaný odpor po doručení uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti za podaný odpor (na l. č. 75), odvolací súd zistil, že podaním zo dňa 31. marca 2005 (na l. č. 83) požiadal o oslobodenie žalovaný v 2/ rade, čo jednoznačne vyplýva z obsahu žiadosti a najmä predložených dôkazov a o tejto žiadosti prvostupňový súd rozhodol na l. č. 90. V záhlaví žiadosti síce je uvedený žalovaný v 1/ rade, prvostupňový súd rozhodol o nepriznaní oslobodenia žalovanému v 2/ (ktorý k žiadosti pripojil dôkazy, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť oslobodenia pre jeho osobu, žiadosť je podpísaná žalovaným v 2/ rade bez uvedenia funkcie). Ak malo byť podanie na l. č. 83 žiadosťou o oslobodenie od poplatkovej povinnosti i pre žalovaného v 1/ rade, táto skutočnosť potom musí byť zo žiadosti jednoznačne zrejma.

Podľa § 138 O. s. p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú, a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Zaplatiť súdny poplatok bolo žalovanému v 1/ rade uložené uznesením zo dňa 12. júna 2007 vo výške 44 034,- Sk (spoločne a nerozdielne so žalovanými v 2/ a 3/ rade). Žalovaný v 1/ rade požiadal listom zo dňa 07. júla 2007 (na l. č. 270) o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov za podaný vzájomný návrh a za podaný odpor z dôvodu, že mu súčasná majetková a finančná situácia neumožňuje súdny poplatok zaplatiť a k žiadosti predložil daňové priznanie za rok 2006.

Súd podaním zo dňa 13. augusta 2007 vyzval žalovaného v 1/ rade, aby svoje tvrdenia v žiadosti o oslobodenie od poplatkovej povinnosti preukázal, t. j. že jeho pomery odôvodňujú oslobodenie od poplatkovej povinnosti. Výzva mu bola doručená dňa 14. augusta 2007, avšak požadované dôkazy nepredložil.

Z citovaného ustanovenia § 138 O. s. p. vyplýva, že pre posúdenie dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov sú rozhodujúce pomery účastníka, ktoré je účastník povinný preukázať vierohodným spôsobom. Ďalej je dôležitá výška súdneho poplatku a povaha spoplatňovaného úkonu i veci samej.

Zákon nevysvetľuje bližšie obsah pojmu „pomery účastníka“, bezpochyby však musí ísť o pomery majetkové (a ak je žiadateľom fyzická osoba, tak aj rodinné, sociálne a zdravotné) žiadateľa, majúce základ v okolnostiach, ktoré nie sú len dočasnej či prechodnej povahy a odôvodňujú záver, že ako poplatník celkom, či z časti (v prípade žiadosti o čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov) nemôže splniť poplatkovú povinnosť alebo že jej splnenie od neho nemôže spravodlivo žiadať.

Samotná skutočnosť, že žiadateľ o oslobodenie nemá dostatok finančných prostriedkov ešte neznamená, že jeho majetkové pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Pomery účastníka konania (fyzickej i právnickej osoby, podnikateľský i nepodnikateľský subjekt) nie sú určované len finančnou hotovosťou resp. stavom na bankových účtoch, ale celkovou majetkovou situáciou. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žiadateľ o oslobodenie ani v prvostupňovom ani v odvolacom konaní žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal, že jeho majetkové pomery napĺňajú skutkovú podstatu oslobodenia od poplatkovej povinnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil splnenie zákonom stanovených podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku a stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, s tým, že žalovaný v 1/ rade nepreukázal splnenie predpokladov pre vyhovie jej žiadosti o oslobodenie od povinnosti zaplatiť súdny poplatok, a ani v odvolacom konaní túto skutočnosť právne relevantným spôsobom nespochybnil a nevyvrátil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že v danom prípade žalovaný v 1/ rade nepreukázal existenciu pomerov, so zreteľom na ktoré by mu bolo možné priznať oslobodenie od súdneho poplatku, preto rozhodnutie krajského súdu podľa § 219 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 04. septembra 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková